

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 537/2016-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. septembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Erikom Šablatúrom, Holičská 13, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 61/2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 61/2006.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva tento priebeh namietaného konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 20 C 61/2006:

3. Sťažovateľ 26. júla 2006 podal okresnému súdu žalobu, ktorou sa proti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaný“), domáhal určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru so sťažovateľom zo strany žalovaného listom z 27. júna 2006 z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny a náhrady mzdy.

4. Okresný súd prvýkrát vo veci rozhodol rozsudkom z 10. decembra 2009, ktorým určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru so sťažovateľom zo strany žalovaného listom z 27. júna 2006 je neplatné a pracovný pomer sťažovateľa u žalovaného naďalej trvá, sťažovateľovi priznal nárok na náhradu mzdy „za obdobie od 01. 07. 2006 do 31.03. 2007“ v sume 6 571,79 € brutto s tým, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 6 Co 48/10-242 z 30. marca 2010 odvolaním sťažovateľa i žalovaného napadnutý rozsudok okresného súdu z 10. decembra 2009 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

5. Okresný súd druhýkrát vo veci rozhodol rozsudkom z 20. júla 2010 tak, že žalobu sťažovateľa zamietol. Krajský súd rozsudkom č. k. 6 Co 352/2010-383 z 21. novembra 2011 odvolaním sťažovateľa napadnutý rozsudok okresného súdu z 20. júla 2010 zmenil a určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru „z 27. 06. 2006 doručené žalobcovi 28. 06. 2006“ je neplatné a v ostatnej časti (časti o náhradu mzdy a časti o trovy konania) napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Rozsudok krajského súdu z 21. novembra 2011 nadobudol právoplatnosť 19. januára 2012 (teda týmto dňom bolo právoplatne určená neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru).

6. Okresný súd vo veci (už len o náhrade mzdy) rozhodol v poradí tretím rozsudkom z 3. augusta 2012 tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť sťažovateľovi z titulu náhrady mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru sumu 6 568,35 € brutto do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť na účet okresného súdu

súdny poplatok vo výške 493,50 € a povinnosť nahradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 1 927,50 € k rukám jeho právneho zástupcu. Krajský súd svojím rozsudkom č. k. 6 Co 585/2012-484 zo 7. októbra 2013 odvolaniami sťažovateľa aj žalovaného napadnutý rozsudok okresného súdu z 3. augusta 2012 potvrdil a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. Potvrdzujúci rozsudok krajského súdu sa stal právoplatným a vykonateľným 11. novembra 2013.

7. Proti potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu zo 7. októbra 2013 podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 7 Cdo 463/2014 z 25. mája 2016 tak, že rozsudok krajského súdu zo 7. októbra 2013 zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Najvyšší súd prípustnosť, ako aj dôvodnosť dovolania sťažovateľa ustálil v danosti vady konania v zmysle § 237 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), t. j. v odňatí možnosti konať pred súdom, a to pre nedoručenie vyjadrení účastníkov k druhej strane podanému odvolaniu proti rozsudku okresného súdu z 3. augusta 2012 navzájom (s poukazom na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Trančíková proti Slovenskej republike). Konkrétne sťažovateľovi nebolo doručené vyjadrenie žalovaného k jeho odvolaniu a žalovanému nebolo doručené vyjadrenie sťažovateľa k jeho odvolaniu, pričom predmetné vyjadrenia boli účastníkmi doručené okresnému súdu 7. novembra 2012. Najvyšší súd vzhľadom na dôvodnosť dovolania pre označenú vadu konania sa „*d'alej... vecnou stránkou dovolania nezaoberal*“ a napadnutý rozsudok krajského súdu pre túto vadu zrušil.

8. Sťažovateľ v sťažnosti poukázal na to, že už nálezom ústavného súdu č. k. II. ÚS 300/20101-31 z 23. septembra 2010 (ďalej len „nález z 23. septembra 2010“) vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa v namietanom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 20 C 61/2006 a priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € a náhradu trov konania, pričom z nálezu z 23. septembra 2010 vyplýva, že ústavný súd ním neuložil okresnému povinnosť konať vo veci, keďže v čase rozhodovania ústavného súdu okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom z 20. júla 2010.

9. Sťažovateľ namieta svojou sťažnosťou priet'ahy v konaní okresného súdu v období po vydaní nálezu ústavného súdu, t. j. po 23. septembri 2010, pričom poukazuje na podľa neho neprimeranú dĺžku odvolacieho konania vedeného krajským súdom v trvaní 10 mesiacov (v období od 4. decembra 2012 do 7. októbra 2013) o odvolaní oboch účastníkov proti rozsudku okresného súdu z 3. augusta 2012.

10. Sťažovateľ ďalej poukazuje na neprimerane dlhé obdobie v trvaní 9 mesiacov, ktoré uplynulo medzi doručením jeho dovolania okresnému súdu 10. decembra 2013 a predložením tohto dovolania okresným súdom najvyššiemu súdu až 16. septembra 2014. Zároveň poukazuje na nesprávne a nedôvodné vyrubenie súdneho poplatku sťažovateľovi za podaní dovolanie, hoci bol predmetný spor od platenia súdnych poplatkov oslobodený, pričom zároveň uviedol: *„Za spôsobené priet'ahy v konaní ako aj za nesprávne vyrubenie súdneho poplatku sa predsedníčka konajúceho súdu sťažovateľovi písomne ospravedlnila listom zo dňa 31. 10. 2014. č.: Spr. 2296/2014.“*

11. Sťažovateľ napokon poukazuje aj na neprimeranosť dĺžky samotného odvolacieho konania vedeného najvyšším súdom v trvaní 20 mesiacov (od predloženia spisu najvyššiemu súdu 16. septembra 2014 do rozhodnutia najvyššieho súdu 25. mája 2016).

12. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že *„Súdny spis č. k.: 20C/61/2006 je od 21. 06. 2016 opätovne na konajúcom súde, zákonný sudca JUDr. Anna Kašajová“*, teda na okresnom súde vzhľadom na to, že označená sudkyňa podľa zistenia ústavného súdu z dostupných zoznamov sudcov zverejnených na webovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky je sudkyňou okresného súdu. Dôvody, pre ktoré sa spis v čase podania sťažnosti nachádzal na okresnom súde, sťažovateľ nezrejmlil.

13. Sťažovateľ je toho názoru, že aj po náleze ústavného súdu z 23. septembra 2010 opätovne došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým k porušeniu ním označeného práva, keď predmetná vec (v časti uplatňovanej náhrady mzdy) ani po 10 rokoch od začatia konania nie je právoplatne skončená. Sťažovateľ preto navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol takto rozhodol:

„1. Základné práva [REDAKOVANÉ]... upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod spis. zn.: 20 C/61/2006 z dôvodu neprávoplatne skončenej veci v časti náhrady mzdy a trov konania porušené boli od 24. 09. 2010 po vydaní nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 23. 09. 2010, č.: II. ÚS 300/2010-31.

2. Okresnému súdu Bratislava I prikazuje, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov, a aby vo veci konal ako nezávislý a nestranný súd.

3. [REDAKOVANÉ]... priznáva finančné zadosťučinenie 7 000,00 EUR..., ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia (nálezu).

4. JUDr. Erikovi Šablatúrovi, advokátovi priznáva trovy konania... ktoré je súd povinný zaplatiť na účet advokáta... do dvoch mesiacov od tohto rozhodnutia (nálezu).“

II.

14. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

15. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

16. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

17. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

18. Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

19. Z obsahu sťažnosti, ako aj z navrhovaného petitu vyplýva, že sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (čl. 48 ods. 2 ústavy) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 61/2006.

20. Ústavný súd opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07).

21. Ústavný súd poukazuje aj na svoju judikatúru, z ktorej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, IV. ÚS 221/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že postup

všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovet (napr. I. ÚS 11/00) alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, IV. ÚS 221/05).

22. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že namietané konanie vedené okresným súdom sa začalo 26. júla 2006 doručením žaloby sťažovateľa okresnému súdu, ktorou sa domáhal určenia neplatnosti rozviazania pracovného pomeru a náhrady mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru.

23. Dĺžka a priebeh konania v období do 23. septembra 2010 boli zohľadnené v náleze ústavného súdu z 23. septembra 2010, ktorým bolo vyslovené porušenie práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vo vzťahu k okresnému súdu.

24. Sťažovateľom je namietané porušenie jeho práva v ďalšom období konania vedeného okresným súdom od septembra 2010 dosiaľ, t. j. v období necelých šiestich rokov, preto aj ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sústredil svoju pozornosť na posúdenie postupu okresného súdu v označenom období konania.

25. Sťažovateľ svojou sťažnostnou argumentáciou vzhľadom na navrhovaný petit sťažnosti, v ktorom za porušovateľa svojho základného práva označuje okresný súd, v podstate pripisuje na vrub okresnému súdu v namietanom období konania po septembri 2010 okrem vytýkaného zmätočného postupu okresného súdu pri predkladaní dovolania proti potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu zo 7. októbra 2013 najvyššiemu súdu v trvaní 9 mesiacov aj dĺžku odvolacieho konania vedeného krajským súdom v trvaní 10 mesiacov (predchádzajúceho podaniu dovolania proti potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu zo 7. októbra 2013) a dĺžku dovolacieho konania vedeného najvyšším súdom v trvaní 20 mesiacov.

26. Ústavný súd konštatuje, že nezávisle od toho, z akého dôvodu sa toho času od 21. júna 2016 nachádza spis na okresnom súde, ako to tvrdí sťažovateľ, vzhľadom

na dôvod, pre ktorý došlo k zrušeniu potvrdzujúceho rozsudku krajského súdu zo 7. októbra 2013 v dovolacom konaní (vada spočívajúca v nedoručení vyjadrení účastníkov k odvolaniam druhého účastníka navzájom, na ktorú mal prihliadnuť, resp. ju mal odstrániť krajský súd v odvolacom konaní pred tým, ako vo veci rozhodol), nie je možné bez ďalšieho pripisovať na ťarchu postupu okresného súdu dĺžku odvolacieho konania vedeného krajským súdom v trvaní 10 mesiacov (o odvolaniach proti rozsudku okresného súdu z 3. augusta 2012) a následne dĺžku dovolacieho konania vedeného najvyšším súdom v trvaní 20 mesiacov (o dovolaní sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu zo 7. októbra 2013).

27. Sťažovateľom namietané deväťmesačné obdobie, počas ktorého mu okresný súd vyruboval súdny poplatok a predkladal spis najvyššiemu súdu na dovolacie konania, skutočne svedčí o zmätočnom postupe okresného súdu, avšak v tejto súvislosti nie je možné opomenúť, že v tomto období bolo konanie vo veci samej právoplatne ukončené a tento stav trval až do rozhodnutia najvyššieho súdu v dovolacom konaní.

28. Sťažovateľ osobitne nenamietal a ústavný súd nezistil, že by sa postup okresného súdu vyznačoval neprimeranými priet'ahmi v období od septembra 2010 do augusta 2012. V tomto období prebiehalo odvolacie konanie vedené krajským súdom o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu z 20. júla 2010 o zamietnutí žaloby sťažovateľa. Krajský súd zmeňujúcim rozsudkom z 21. novembra 2011 právoplatným 19. januára 2012 ukončil konanie v časti o určenie neplatnosti rozviazania pracovného pomeru tak, že žalobe sťažovateľa vyhovel a v časti o náhradu mzdy vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie. Okresný súd vo veci o náhradu mzdy opätovne rozhodol rozsudkom z 3. augusta 2012. Ústavný súd pri predbežnom posudzovaní tohto obdobia konania prihliadol na to, že vec bola v tomto období právoplatne ukončená v časti určenia neplatnosti rozviazania pracovného pomeru, ako aj na to, že okresný súd po zrušení svojho skoršieho rozsudku a vrátení veci obratom rozhodol o zostávajúcom predmete konania, t. j. o nárokoch sťažovateľa na náhradu mzdy.

29. Pokiaľ ide o možnosť porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu,

ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na celkovú dĺžku posudzovaného obdobia konania v trvaní necelých 6 rokov postup okresného súdu necharakterizujú prieťahy takej intenzity, ktoré by odôvodňovali toho času možnosť porušenia označeného práva sťažovateľa a zásah ústavného súdu v rámci jeho právomocí.

30. Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

31. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

32. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby sťažovateľ za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným prieťahom alebo by činnosť okresného súdu bola neefektívna, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. septembra 2016